

Motion till riksdagen 2006/07:Fi224

av **Per Bolund m.fl. (mp)**

Trängselskatt i Stockholm

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör ge Vägverket i uppdrag att snarast starta systemet för trängselskatt i Stockholm.
2. Riksdagen beslutar om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt i enlighet med vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förordning (2005:766) om allmän förvaltningsdomstols behörighet, m.m. i mål enligt lagen (2004:629) om trängselskatt görs permanent.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Vägverket ska utreda effekterna av att ge näringsidkare rätt att göra avdrag i deklarationen för trängselskatt som tas ut för resor i tjänsten samt möjligheten att införa fakturering av trängselskatt en gång per månad.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen snarast bör uppdra åt Vägverket att utifrån en översyn av systemet utreda förändringar av systemet för trängselskatt.

Inledning

Mellan den 3 januari och den 31 juli 2006 genomfördes ett försök med trängselskatt i Stockholms stad. Under försöket fick bilar som kördes in eller ut från Stockholms innerstad mellan 07.30 och 18.30 betala 10, 15 eller 20 kronor per passage beroende på vid vilken tidpunkt resan skedde. Priset hade en styrande funktion så att en resa som gjordes i morgonrusningen kostade mer än en som gjordes mitt på dagen.

Fel! Okänt namn

Trängselskattens effekter

Genom denna konstruktion fick trängselavgifterna i Stockholm dramatiska effekter. Kötiderna i trafiken minskade drastiskt, med 50 % i eftermiddagsrusningen och med en tredjedel i morgonrusningen. Därigenom förbättrades framkomligheten för både privatbilister, yrkestrafik och kollektivtrafik markant. Även luftmiljön förbättrades genom trängselskatten. Under försöksperioden minskade utsläppen av partiklar med 13 % medan kväveoxidutsläppen minskade med 8,5 %. Trängselskatten har därmed visat sig vara det viktigaste verktyget för att uppnå de av riksdagen beslutade miljökvalitetsnormerna för utomhusluft. Genom de minskade utsläppen av hälsofarliga ämnen medförde trängselskatten att 25–30 färre dödades av luftföroreningar i Stockholm per år.

Resultatet av folkomröstningen i Stockholms stad

Under hela försöksperioden ökade det folkliga stödet för trängselskatten. I den folkomröstning som genomfördes i Stockholms stad på valdagen den 17 september röstade 51,3 % av befolkningen ja på frågan ”Anser du att miljöavgifter/trängselskatt skall användas i Stockholms stad?” medan 45,5 % röstade nej till detta. Stockholmarna har alltså med en tydlig majoritet röstat för fortsatt användning av trängselskatt. Som en följd av folkomröstningen har samtliga partier i Stockholms stads kommunfullmäktige i ett brev till regeringen begärt ett återinförande av trängselskatten.

Beslut om återstart bör fattas omgående

Om återstarten av trängselskatten skjuts på framtiden medför det bland annat att 25–30 fler boende i Stockholm dödas av luftföroreningar per år, att företagens transportkostnader ökar och att samhällsekonomiska förluster skapas med i storleksordningen 700 miljoner kronor per år.

Om Vägverket inte ges i uppdrag att förnya kontraktet med IBM före årsskiftet, tvingas man dessutom inför ett senare införande att genomföra en helt ny upphandling, vilket kommer att ta minst två år att genomföra från det att man fått ett klartecken och leda till merkostnader på mellan 500 miljoner och 1 miljard kronor, enligt Vägverket.

Systemet för trängselskatt bör därför snarast tas i drift, även under den tid de av regeringen aviserade förhandlingarna med regionen pågår. Vägverket har i brev till regeringen redovisat att en återstart kan ske under tidig vår 2007, men att detta förutsätter ett beslut i riksdagen före årsskiftet. Ett senareläggande av beslutet om återstart medför att Vägverket och dess leverantörer kan tvingas avveckla den personal som arbetar med trängselskatten, vilket

fördyrar och förlänger processen för återstart kraftigt. Dessutom medför det en risk för att central kompetens kring trängselskattesystemet förloras. Det finns därför mycket starka skäl för att beslut snarast fattas om återstart av trängselskatten i Stockholm. Regeringen bör ge Vägverket i uppdrag att snarast starta systemet för trängselavgift i Stockholm. Detta bör ges regeringen till känna.

Förslag till förändringar i lag om trängselskatt

Även om trängselskatten under försöket i Stockholm visade sig medföra mycket positiva effekter visade sig systemet ha vissa brister som behöver åtgärdas. I nedanstående förslag till lagstiftning föreslås därför att tiden för inbetalning av trängselskatt förlängs till 30 dagar. Det underlättar för både privatpersoner och företag att samla på sig hela sin trängselskatt under en månad och betala in den vid ett enda tillfälle. Samtliga fordonsägare bör även ges möjlighet till fem skattefria passager per år för att minska administrationen och underlätta för trafikanter som sällan använder bil till och från Stockholms innerstad. Vi föreslår att riksdagen beslutar om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt i enlighet med vad som anförs i motionen.

Näringsidkare

För att underlätta administrationen för näringsidkare kan det vara värdefullt att medge avdrag i deklarationen för trängselskatt som betalas i tjänsten. Innan detta kan sättas i verket måste det dock säkerställas att ett väl fungerande system kan upprättas och att trängselskattens positiva trafikeffekter inte urholkas så att köer och trängsel uppstår på grund av detta.

Betalningssystemet för företagsbilar behöver förenklas eftersom det visat sig att framför allt näringsidkare med många fordon upplevt en ökad administration på grund av trängselskatten. Möjligheten att införa fakturering av trängselskatten en gång i månaden bör därför utredas.

Vi anser att regeringen bör uppdra åt Vägverket att utreda effekterna av att ge näringsidkare rätt att göra avdrag i deklarationen för trängselskatt som tas ut för resor i tjänsten samt möjligheten att införa fakturering av trängselskatt en gång per månad. Detta ska ges regeringen till känna.

Översyn av systemet

Ytterligare förändringar med syfte att underlätta betalning och minska administration bör genomföras successivt sedan trängselskatten åter tagits i bruk.

Eftersom trängseln i Stockholmstrafiken är mindre under vintermånaderna och semesterperioden på sommaren bör avgiften framöver relateras till de

Fel! Okänt namn på

årstidsrelaterade förändringarna i trängsel, till exempel genom att juli månad görs avgiftsfri. I huvudsak ska dock trängselskatten ligga kvar på samma nivå som i dag.

Vägverket bör dessutom ges i uppdrag att utreda möjligheter till förenkling av administrationen kring trängselskatten så att driftskostnaden för systemet kan sänkas.

Det bör även bli möjligt för bilisterna att betala trängselskatt mot faktura, och fler betalställen bör inrättas för att underlätta betalning.

I samband med denna översyn av systemet ska åtgärder även vidtas för att stärka den enskildes integritet och minska risken för enskilda att bli följda genom ”elektroniska fotavtryck”.

Utifrån vad vi här ovan anför om översyn av systemet, bör regeringen snarast uppdra åt Vägverket att utreda förändringar av systemet för trängselskatt. Detta ska ges regeringen till känna.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt

Härigenom föreskrivs att 9 § och 12 § lagen (2004:629) om trängselskatt skall ha följande lydelse:

Nuvarande lydelse

Skattskyldighet inträder när en skattepliktig bil brukas vid passage av en sådan betalstation som anges i bilagan till denna lag.

Trängselskatt skall utan uppmaning betalas senast den fjortonde dagen efter den dag som skattskyldigheten har inträtt.

Föreslagen lydelse

9 §

Skattskyldighet inträder när en skattepliktig bil brukas vid passage av en sådan betalstation som anges i bilagan till denna lag.

Sådan skattskyldighet som anges i första stycket inträder inte under de första fem dagarna under ett år som sådana passager registreras.

12 §

Trängselskatt skall utan uppmaning betalas senast den trettionde dagen efter den dag som skattskyldigheten har inträtt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. Äldre bestämmelse gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

1. Denna lag, utom bilagan till lagen, träder i kraft den 1 januari 2007.
2. Bilagan till lagen träder i kraft den 1 maj 2007.

Stockholm den 31 oktober 2006

Per Bolund (mp)

Mikaela Valtersson (mp)

Maria Wetterstrand (mp)